

Gorenjski glas

GLASILO OKRAJNEGA ODBORA OF KRANJ

Leto II. — Štev. 49

Kranj, 8. decembra 1949

Cena din 2-

VOLITVE SO PRED NAMI . . .

AKTIVISTI IN FRONTOVCI! Še enkrat dobro pomislite in preudarite: ali ste v svojem kraju storili vse, da bodo volitve v KLO dostojen izraz naših velikih delavnih zmag. Če niste še vse izvedli, pristopite takol k množični aktivizaciji in na dobro organiziranih sestankih razpravljajte revolucionarno o vseh gospodarskih vprašanih in z zdravo kritiko pripravljajte pot zmagoviti rasti naše socializacije vasi.

Na Dan republike

so začeli obratovati največji orjaki naše socialistične težke industrije

VALJARNA NA JAVORNIKU

Na Dan republike je dograjena in puščena v pogon tretja doma zgrajena valjar- na debele pločevine na Javorniku pri Jesenicah. Te velike delovne zmage se je udeležil tudi predsednik vlade LRS tov. Miha Marinko, ki je čestital graditeljem k dovršitvi tega pomembnega dela.

PRVA TOVARNA PLASTIČNIH MAS V DRŽAVI

Naša država se je uvrstila med tiste redke industrializirane države v Evropi, ki imajo tudi razvito industrijo plastičnih mas. V Kaštel Sučurcu so na Dan republike odprli veliko tovarno »Jugovinil«. V njej bodo izdelovali plastične mase iz kemične spojine, plina vinilklorid. Ta plin bodo pridobivali iz osnovnih surovin, ki jih ima naša dežela dovolj: iz premoga, apna in soli. Ta naša tovarna bo po obsegu proizvodnje druga v Evropi.

SIEMENS-MARTINOVA PEČ V ZENICI

V novi velikanski jeklarni v Zenici je puščena v pogon tretja doma zgrajena Siemens-martinova peč z zmogljivostjo 60 ton jekla in prva globinska peč v valjarni.

PLAVŽ V SISKU

Iz velikega, najmodernejšega plavža nove železarne v Sisku je na Dan republike steklo prvo žareče železo. Novi plavž je izdelek domače industrije in na njem so sodelovali naši najboljši inženirji, tehniko in delavci.

TERMO-ELEKTRARNA KOSTOLAC

Na Dan republike so v Kostolcu ob Donavi dovršili veliko gradnjo termoelektrarne, kjer je montiran prvi agregat z zmogljivostjo 10.300 kv. Termoelektrarna Veliki Kostolac je že deseta večja elektrarna zveznega pomena, ki je bila dograjena od začetka borbe za izpolnitev petletnega plana.

DVE NOVI SREDNJEVALOVNI RADIJSKI POSTAJI

Na Dan republike sta začeli s svojim delom tudi dve novi srednjevalovni radijski postaji in sicer v Beogradu in v Zagrebu. Obe spadata med najmočnejše v Evropi, ter bosta ponesli resnico o novi Jugoslaviji po širnem svetu.

Okrajni magazin v Kranju je izpolnil svoj letni plan

V ponedeljek 28. nov. je delovni kolektiv Okrajnega magazina, kamor spada 19 poslovalnic izpolnil svoj letni plan po vrednosti, finančno in količinsko.

Ta uspeh je posledica velike borbenosti in zavednosti delovnega kolektiva, ki je stalno izpopolnjeval delovne metode in organizacijo dela. Imel je dobro uvedeno dnevno evidenco, kar je v veliki meri doprineslo k tej veliki delovni zmagi. Kot posamezniki so se najboljše izkazali tovariši Kink, Lozar, Tafova in Pečnikova.

Pred volitvami v krajevne ljudske odbore

Novi zakon o ljudskih odborih pogloblja našo demokracijo

Splošni zakon o ljudskih odborih, ki je izšel letos, predstavlja v svoji globoki demokratičnosti in konkretni organizacijski izdelavi značilen korak v daljnem razvoju naše socialistične državne izgradnje. Istočasno je važen prispevek k teoriji in praksi socialističnega razvoja. V odnosu na prejšnji zakon o ljudskih odborih se odlikuje poleg ostalega tudi po tem, da dalje razvija in pogloblja našo ljudsko socialistično demokracijo, točneje odreja pristojnost ljudskih odborov v smislu doslednega izvajanja principov enotnosti oblasti, samouprave in demokratičnega centralizma, odlikuje se po gibčnosti organizacijskih oblik ljudskih odborov itd.

Na bližnjih volitvah bodo najširše ljudske množice svobodno in s tajnim glasovanjem izbrale predstavnike v nove organe oblasti. Zaradi tega so te volitve zelo važne in jim morajo vsi organi ljudskih oblasti in množičnih organizacij posvetiti polno pažnjo, kakršno po svojem pomenu tudi zasluži.

Milijoni naših frontovcev, ki lih vzgaja in uči naša Partija, aktivno sodelujejo v političnem delovanju v naši državi, v

delu in kontroli organov ljudske oblasti. Zato smatrajo nalogo, kakor so volitve in sodelovanje v njih, za svojo častno obvezo. Toda to ne pomeni, da ni potrebno našim delovnim ljudem v splošnem pojasnjevati pomena teh volitev. Nasprotno ravno od teh delovnih ljudi je odvisno, da bodo izvoljeni v organe ljudske oblasti takšni ljudje, ki so zvesti stvari izgradnje socializma.

V našem okraju so že po vseh krajevnih ljudskih odborih in volivnih enotah postavljeni kandidati. Socialni sestav predlaganih kandidatov je naslednji: kandidira 89.5% moških in 10.5% žena. Od teh je delavcev 50.1%, nameščencev 13%, obrtnikov 2.9%, malih kmetov 11%, srednjih kmetov 9.5% članov KOZ 6.8%, velikih kmetov 0.3% in ostalih 6.4%. Tu vidimo, da socialni sestav kandidatov povsem odgovarja socialnemu sestavu kranjskega okraja. Mislimo le, da je razmerje žena, ki jih kandidira le 10.5% močno premalo, kajti iz tega se vidi kakšen je odnos do žene, ki je v NOB mnogo doprinesla h končni zmagi, kakor tudi še sedaj mnogo doprinese v borbi za izgradnjo socializma pri nas.

Kakšen je bil in kakšen bi moral biti predvolivni sestanek v Predosljah

Predoslje, 2. decembra

V dvorani v Predosljah so se zbirali možje, žene in mladina. »Predvolivni sestanek bo, minister bo prišel k nam, da nam bo kaj povedal.« so modrovala žene. Posedli so se v klopi. Prve vrste so ostale prazne, samo dva stara očanca sta se vsedla v prvo. »Gotovo bosta tovarišu ministru kaj povedala.« so se šepetaje razgovarjali v zadnjih klopih. Tovariš minister je prišel, malo se razgovarja z njimi, potem pa je tajnik KLO-ja prišel s sestankom.

Tovariš minister Kržišnik je govoril o zunanji in notranji politični situaciji, govoril je o klevetah Informbroja, o delovnih zmagah naših ljudi, o kmečko obdelovalnih zadrugah, govoril je tudi o tem, kako bodo novi krajevni ljudski odbori delali. Ysi so z zanimanjem sledili besedam tovariša ministra, samo Košnik Fr. v prvi vrsti je ves čas nekaj mrmral. Nekaj mu verjetno ni bilo všeč.

Tovariš minister je končal svoje poročilo. Tišina. Nihče se ne priglasi k diskusiji. »Danes bi pa vendarle lahko iznesli vse težave, ki jih imate, ko je prilika za to.« jih vzpodbuja tovariš Košmač, okrajni aktivist.

Prvi se je oglasil 85 letni Snedic, kurir KLO. Tovariša Snedica skrbi, če bo odpuščen iz službe, ko bo izvoljen novi krajevni ljudski odbor. Pričuje se, da ga sovražilo in da nima razen pri tajniku nobene zaščite na krajevnem ljudskem odboru.

Pa se oglasi iz desnega kota žena: »Eh, kaj, saj imamo Franceta vsi radi; on samo misli, da ga sovražijo. Tudi novi odborniki ga ne bodo vrgli iz službe, zato smo pa izbrali najboljše.« Francce je bil potolažen. Nato se je oglasil Košnik iz Britofa. Ta pa ni zadovoljen z novimi odborniki. Pravi, da so lih izbrali kar v gostilni, da niso bili izbrani na sestanku. Ko ga je tov. minister vprašal, če je bil takrat na sestanku, ko so

kandidate izbirali, je to zanikal. Smeh v dvorani ga je spravil iz ravnotežja. Kako more človek, ki se je »napil korajže«, preden je prišel na sestanek, trditi, da niso kandidator izbirali ljudje na sestanku, ko pa na sestanke sploh ne hodi in je še na ta volivni sestanek prišel z namenom, da bi razbil listo Osobodilne Fronte. Po njegovem mnenju bo v novem krajevnom ljudskem odboru preveč zadržnikov. Najbrž bi mu bilo ljubše, da bi prišli v odbor tisti kmetje iz Predoselj, ki še do danes niso izpolnili svoje oddajne obveznosti. Pogorel je. Ko je videl, da mu ni uspelo sestanka razbiti, se je demonstrativno odmajal iz dvorane. Pa nič zato. Sestanek se je nadaljeval. Oglasil se je delavec, ki je vsadil spomladi 180 kg krompirja in dobil predpis, da ga more 400 kilogramov oddati, kar mu ni bilo razumljivo. Pa mu je povedal tov. Kosmač z okraja, da je bilo to nepravilno in da se je to tudi takoj popravilo. »Saj vem sam.« pravi delavec, »da je bila ta napaka popravljena in mi krompirja ni bilo treba oddati, vendar se mi je vseeno zdelo čudno, da so meni, delavcu predpisali obvezno oddajo.«

Razvila se je debata o oddaji krompirja, prašičev, živine in mleka. Pa se oglasi žena - delavka iz srede dvorane: »Zakaj nimamo mleka za otroke?« Tudi to je okrajni aktivist takoj pojasnil. »Saj ni nič čudnega, je dejal, »ko pa vaši kmetje ne oddajajo mleka, dasi vemo, da so včasih stali kar v vrstah, ko so oddajali mleko. Danes pa špekulirajo, zato pa mleka ni.« Nikogar pa ni bilo na sestanku izmed tistih, ki imajo danes manj krav v hlevu, ni bilo tistih, da bi pojasnili zakaj ne rede toliko prašičev, kolikor bi jih na hektarje svoje zemlje lahko redili, ni bilo tistih, ki bi lahko pojasnili, zakaj niso oddali krompirja.

(Nadaljevanje na drugi strani)

Protestno zborovanje AFŽ mesta Kranja proti nesramnemu postopku MDFŽ do naših predstavnic

Kranj, 5. decembra.

Danes zvečer je bilo v mali dvorani Sindikalnega doma veliko protestno zborovanje naših žena proti nesramnemu ravnanju sekretariata MDFŽ, ki je preklical vabilo našim članicam IO AFŽ in plemuma na zasedanje plenuma mednarodne demokratične federacije žena, ki zboruje v Moskvi. Proti takšnemu nezaslišanemu postopku sekretariata MDFŽ so žene Kranja odločno nastopile in v številnih protestnih revolucijah z ogorčenjem obsodile takšen odnos do naših herojskih žena. Glavno poročilo o vzglednem delu in ogromnem prispevku naših žena v borbi za svobodo naših narodov izpod fašističnega jarma ter zdat v izgradnjo socializma za trden in trajen mir je imela tov. Podbevšek Štefka, članica oblastnega odbora AFŽ za ljubljansko oblast.

Žene so po živi in dokumentarni diskusiji, v kateri so poudarjale prestano gorje, strahote, trpljenje in borbo v času okupacije in velik današnji delovni polet pri uresničenju socialistične stvarnosti, sklenile, da bodo dostojno odgovorile na obtožbe MDFŽ: 18. decembra bodo že v zgodnjih dopoldanskih urah 100% odšle na volišča in volile najboljše kandidate za mestni ljudski odbor, osnovno ljudsko oblast, ki lo vodi naša Partila pod modrim vodstvom tov. Tita v izgradnji srečne in bogate bodočnosti.

KRANJ JE POČASTIL PREŠERNOV SPOMIN

Mesto Kranj, kjer počiva srce dr. Franceta Prešerna, se je v kulturnem tednu ob pričetku spominskega leta, v katero pada 150-letnica pesnikovega rojstva, poklonilo velikemu geniju. Na predvečer pesnikovega rojstnega dneva so dali v Prešernovem gledališču slavnostno predstavo A. T. Linhartarja »Veseli dan ali Matiček se ženi« z uvodno besedo o Prešernu, ki jo je imel direktor I. gimnazije Mohor.

Na sam pesnikov rojstni dan, 3. decembra dopoldne, se je kljub delovnemu času zbrala ob Prešernovem grobu na starem mestnem pokopališču precejšnja množica. Predsednik Mestnega ljudskega odbora mesta Kranj tovariš Andrej Brovč je v kratkem govoru med drugim napovedal, da bo mesto Kranj v prihodnjem Prešernovem spominskem letu dobilo velik reprezentativen spomenik našega kulturnega velikana; tudi bo povsem urejen in dokončno odprt spominski muzej v hiši, kjer je pesnik umrl, staro pokopališče pa bo spremenjeno v park, ki ga bosta krasila nagrobnika Franceta Prešerna in Simona Jenka ter spomenik bazoviškimi žrtvam. Predstavniki mladine tov. Janez Jocif je poudaril, da današnja mladina sledi poti, ki jo je nakazal pesnik v svojih delih. Po govorih so predstavniki Mestnega komiteja KPS, sindikalnih kulturno - umetniških društev, mladine in drugih množičnih organizacij položili vence.

Zvečer je bilo v okviru Ljudske univerze v Prešernovem gledališču predavanje predsednika Društva za postavitev Prešernovega spomenika v Kranju tov. Črtomira Zorca z naslovom »Prešeren in Kranj«.

S predvolivnih sestankov

KAKŠEN JE BIL IN KAKŠEN BI MORAL BITI PREDVOLIVNI SESTANEK V PREDOSLJAH

(Nadaljevanje s prve strani)

Kdo je prišel na predvolivni sestanek? Delavci, mladinci in mladinke iz tovarnen, nekaj združnikov. Bilo pa ni tistih, katerim je bil v prvi vrsti namenjen predvolivni sestanek — kmetov, ki bi dali obračun o svojih obveznostih, navedli vzroke, zakaj obveznosti niso izpolnili. »Slaba vest jim ni pustila na sestanku«, pravi delavka v srednjih vrstah. Da, verjetno se boljijo odkrito povedati zakaj cela vrsta delavcev, ki bijejo bitko za izpolnitev plana še nima krompirja, zakaj njihovi otroci in stare mame ne dobivajo mleka, zakaj morajo dostikrat jesti za zajtrk nezabeljene žgance. O tem bi moral predvolivni sestanek razpravljati in brez dvoma bi bil uspeh sestanka dober. Toda na sestanku pridejo vedno le tisti, ki svoje dolžnosti do države redno izpolnjujejo, ki vsak dan vodijo borbo za izpolnitev plana, tistih pa, od katerih je v veliki meri odvisno ali bodo naši delavci mogli zdržati vse te napore ni bilo.

Zelati bi bilo, da bi se tudi večji kmetje, zlasti tisti, ki imajo zaradi oddaj slabo vest, odzvali prihodnjemu predvolivnemu sestanku. Tudi naj bi povedali svojim sosedom — delavcem, zakaj špekulirajo z oddajo in kdaj bodo tudi oni pričeli izpolnjevati svoje obveznosti, svoje plane do države in delovnih ljudi. Tudi naj bi pojasnili, kdaj se bo v njih prebudila zavest napredka in se bodo vključili v kmečko-obdelovalno zadrugo, tako, kakor se je že vrsta poštenih kmetov. Na prihodnjem sestanku naj vaščani iz Predoselj izkažejo, da nočejo biti med zadnjimi, saj je tudi mednje prrdla vest o socializaciji in rekonstrukciji našega kmetijskega gospodarstva.

S. M.

Jezersko 5. decembra

Danes zvečer je bilo tu množično predvolivno zborovanje, ki se ga je udeležilo okroglo 160 volivcev. Po gospodarsko-političnem poročilu, ki ga je podal tovariš Krmelj Maks, je sledila živa debata, kjer so se večji kmetje posebno upirali češ, da je za njih odredena previsoka oddaja mleka. V tem pa niso dobili odmeva pri ostalih volivcih, kajti mali kmetje so jim dokazali, da to ni res, ker oni sami kljub manjši zmogljivosti z lahkoto izpolnjujejo svoje oddajne obveznosti.

Zg. Luča 5. decembra

V nedeljo 4. t. m. se je v osnovni šoli pri Sv. Lenartu vršil zbor volivcev, ki je prav lepo uspel. Med drugim se je obravnavalo delo dosedanjega ljudskega odbora, ki pa ni moglo biti povsem zadovoljivo, ker je vse delo slonelo na administratorju in predsedniku KLO, kar je velika napaka še mnogih drugih dosedanjih KLO-jev. To napako je hotel

izkoristiti znani razgrajč Potočnik Janez in omalovaževati ponovno kandidaturu marliivega dosedanega predsednika KLO. Ta se mu je zameril, ker ga je prigovarjal, da naj opusti dosedanjo dnino pri velikih kmetih in naj se vključi v industrijsko proizvodnjo, kjer je pomanjkanje delovne sile in si s tem popravi svoj gnotni položaj. Kot tak je bil razkrinkan, kljub temu, da so se nekateri večji kmetje potegovali zanj zaradi svojih osebnih koristi. Po tem bo imel še dosti dela tudi bodoči novi ljudski odbor, da vse nedovoljno zaposlene delavce vključi v koristno proizvodnjo.

Nadalje so bili množični predvolivni sestanki in zborovanja tudi v Škofiji Lški, Kranju in Cerkljah. Slabo je izvenel množični sestanek KLO Trstenik, kjer okrajni aktivist ni znal revolucionarno razgibati volivce, da pravilno prerašajo dosedanje pomanjkljivo delo KLO. Padel je pod vpliv dosedanlega predsednika Kadivca, ki bi želel po vsej sili vnovič kandidirati, čeprav je po njegovi krivici bilo v oddajah doslej storjeno več grobih napak v škodo malim kmetom in delavcem, kar se ne sme več ponoviti.

Bližnje volitve pa niso razgibale samo teren, temveč so dobile močne odmeve tudi po sindikalnih podružnicah naših velikih tovarnen. Tako so med drugim v Tiskanini ustanovili agitko, ki bo šla med ljudi na vas in s pravičnim prepričevanjem tolmačila velik pomen bližnjih volitev.

Borba za izpolnitev plana

Tovarna „Triglav“ v Trziču

V tovarni čevljev Triglav Trzič so že zdavnaj pričeli z ostro borbo za višjo storilnost, da bi s stalnimi tekmovanji pravočasno dosegli letni plan, ki je za 30% višji kot lanski. Najbolj se je pri tem izkazala brigada iz prirezovalnice Jožeta Finka, ki je dosegla normo za 151%. Preteklo nedeljo pred Dnevom republike je delal ves kolektiv, razen nekaterih izjem in skupno dosegel dnevno normo za 115%. Zavest delavcev je trdna in je pričakovati skorajšnje radostne vesti: »Triglav« že dela za leto 1950.

Lesno podjetje v Preddvoru

Malo ve lavnost za delo v lesnem podjetju v Preddvoru, ki tvori s Škofje-loškimi obratom celoto. Trdno so uvereni, da jim ob koncu leta ne uide prehodna zastavica, za katero se bijejo tudi njihovi tekmeči v Ajdovščini. Kljub velikim težavam, s katerimi se je borilo podjetje manika samo še par % do izpolnitve plana tako, da bo v tem mesecu že teklo delo za prihodnje leto. Največje težave jim je povzročila suša poletja in v začetku jeseni, pozneje pa

Milan se je vrnil iz novega Beograda kot zmagovalec

Pred tremi meseci in pol je odhajala na gradnjo Novega Beograda zadnja kranjska četa. Med prvimi prostovolci, ki so se prijavili za gradnjo Novega Beograda se je javil Milan Stamenič, 60% invalid iz narodnoosvobodilne borbe. Malo z negotovostjo smo ogledovali Milana, ko je z dvema bergljama vstopil na komite LMS. »Kako boš neki mogel delati, Milan?« smo ga vprašali. »Kakor sem delal sedaj, bom delal tudi na Novega Beograda«, je bil kratek odgovor, ki je vsakomur takoj pokazal, da Milan noče nobenih ugovorov in je bil užaljen, češ kaj me to sploh sprašujete, odločil sem se, da grem, pa me zapišite. Milan je odšel v Novi Beograd z drugo ljubliansko brigado. Postal je član štaba, kulturno-prosvetni referent. Napačno pa bi bilo, če bi mislili, da je Milan predsedel vse dni v štabu. Ne, Milana si videl povsod. Ko so bili brigadirji na gradnjah, je bil Milan med njimi, ko so nosili cement, ga je nosil tudi on, ko so skladali les, ga je skladal tudi on, čeprav je delal z dvema bergljama, čeprav je 60% invalid. Kdor bi ga gledal, kako hodi z bergljami po gradilišču, bi se vsak zamislil nad njim, kako vendar more ta človek delati, kako se je sploh znašel v brigadi. Ko so se zvečer brigade vračale z dela, je bil Milan med njimi, kratek čas na to, pa jim je že, sedeč v krogu med brigadirji, podal politično situacijo, jim govoril o klevetah Informbiroja, naslednji dan pa je svoje delo še podvožil. Nobena norma ni bila zanj preveč visoka, vsako je prekorajčeval za 200, 300 in tudi 400%. V primeri z drugimi brigadirji je pokazal, da se more meriti s slehernim zdravim brigadirjem, kajti njegova zavest, njegovo zaupanje v svoje lastne sile sta neizčrpna. Milan je bil proglašen za udarnika. To mu je vtilo novega poleta.

29. november se je bližal. Milan je sklenil, da bo ostal pri gradnji Novega Beograda do rojstva republike. Že prve dni v mesecu novembru smo lahko čitali v »Biltenu« Glavnega štaba mladinskih delovnih brigad pri gradnji Novega Beograda, da se je Milan obvezal ostati pri gradnji do 29. novembra, z ostalimi člani štaba pa je pridobil vse brigadirje brigade, da so ostali do tega dne tudi oni v brigadi. Milan ni miroval. Njegove sile so neizčrpne. Ko je bila brigada zbrana na konferenci, je Milan napovedal tekmovanje brigadirjem ljubljanske brigade in brigadirjem 180 mlapanjkanje surovin. V podjetju je dosegla najlepše uspehe zaboja, ki je kljub različnim naročilom iz tu in inozemstva preseglala plan. K temu pa ima kolektiv doseženih že lepo število prostovoljnih ur.

Na proslavi Dneva republike je ta delovni kolektiv že tretjič proglasil udarnike. Med njimi je tudi prva žena — udarnica Dolinšek Katarina.

dinskih brigad, ki so delale na gradnji Novega Beograda, na čast rojstnemu dnevu republike. Tudi to pot sta zmagala v nem veri in zaupanju v svoje lastne sile, šel je preko vseh ovir, pozabil je tudi na to, da je 60% invalid, prekosil je vse brigadirje, postal je zmagovalec v tekmovanju. Za rojstni dan republike je prejel drugič naslov udarnika.

Milan se je vrnil iz Novega Beograda. Prišel je na Okrajni komite, na prsih je imel vrsto odlikovanj, v roki pa je prinesel mahnen zavitek. »Kako je, Milan,« sem ga vprašala. Tudi to pot se je na kratko odrezal: »Vrnil sem se iz Novega Beograda!« Skromno pa je še dodal: »Prinesel sem prehodno zastavico, ki sem si jo prabil v tekmovanju s 180 brigadami. Nemalo sem se začudila. Milan, invalid z dvema bergljama hodi, pa zmagovalec! Teško bi človek verjel, če ne bi videl, če ne bi imel v roki prehodne zastavice. Pa je bila vendar resnica.

Milan pa se ni izkazal samo v Novega Beogradu. Še preden je odšel na akcijo je napravil na raznih gradiliščih v Kranju 620 prostovoljnih delovnih ur. Če pa ga vprašam, zakaj vraga toliko truda, pa odgovori prav na kratko: »Zakaj pa sem se boril!« Milan je bil borec v narodnoosvobodilni borbi. Da je bil tudi tam dosleden in hraber, dokazujejo štiri odlikovanja iz narodnoosvobodilne borbe.

Taki delovni ljudje, kakor je Milan Stamenič, 60% invalid iz narodnoosvobodilne borbe, dokazujejo iz dneva v dan, kako veliko ljubezen ima naša mladina do Partije, s kakšno veliko ljubeznijo naša mladina gradi socializem, kako z brezmejno požrtvovalnostjo in heroizmom odgovarja vsem klevetnikom naše Partije, Milan pa je ponovno dokazal, da bi si lahko Informbirojevci »oblizali prste«, če bi imeli take heroje dela, kakor jih ima naša domovina.

Šorl Milka.

Ivan Cankar:

Moje izbe

11. decembra 1918. le umrl v Ljubljani naš največji socialistični književnik Ivan Cankar. Prinašamo eno izmed zadnjih njegovih črtic, ki je napisana ob preselitvi z Rožnika 1917.

Spominjam se na svoje izbe s toliko prisrčnostjo, kakor na svoje prijateljice in ljubice. Na vas, ljubice, se spominjam zdaj, ko se poslavljam od poslednje. Komaj da si upam še pogledati na mizo, na stol, na stene; težko mi je srce, da se Bog usmili.

Jaz sem človek tiste stare sorte, na grudo prikovan, v dom zamaknen. Kadar se kmet poslovi, mu je pri duši, da ga uklenjenega ženo žandarji skozi vas; ponižan je, brez moči in brez upanja. Rad bi se ozrl, rad bi vsaj še s pogledom pobožal beli dom, pa ga je sram.

Na mnogotere duri sem potrkal, mnogotero ljubeznivih prijateljic je postiljalo poptotniku. In na vsako posebej se

spominjam s smehljajem in s pritaenim vzdihom. Zakaj več kakor prijateljica in več kakor sama ljubica je človeku gola stena, na katero je v samotnih urah pisal svoje tihe misli, tiste, ki jih drugače ni razodel nikomur.

Iz daljnje davnine me šepetaje pozdravljajo otroške sanje, prve boleti, nerazločne, jecljajoče misli, zgodnja upanja, prezgodnja razočaranja. Siromašna izba je, kakor od solz oškropljena; toda srce bi se mi paralo od radosti in ganotja, če bi zdal prestopil njen prag. Vem, da so vse te gole, vlažne stene od vrha do tal popisane z gorečimi besedami, ki bi ostale, če se okruši ves omet, in ki bi jih ne izbrislalo živo apno. V začrneli strop so strmele oči, ki so bile takrat še jasne in široko odprte, še neskaliene od spoznanja. Njih čisti pogled je še tam, svetla in neomadeževana kakor blagoslovljena svetinja. Besede šepetajo, že govore naglas, lokajo in vriskajo; vzdihne slišim, pod odejo pritaene, obraz vidim in na nem smehljaj, še rosen od komaj posušenih solz. Mladost je sloka in bela vstala od smrti, ovenčana z glorio dolgih in strašnih dni, ki jim je bila mati.

Mlad študent je romal po svetu, od postaje do postaje. Malokatera teh postaj je bila vesela, malo je bilo sonca, še manj prijaznosti, ljubezni skoraj nič. Ali te mračne zatohle izbe, vse polne

strupa in trohnobe, kletev in solza, žive v spominu kakor sami blagoslovljeni hrami čiste radosti, prešernih sanj in brezkončnega upanja. Če bi bile te stene oškropljene z gnusom in trpljenjem od vrha do tal, napisal sem bil nanje, kar je bilo najbolj skritega, najlepšega, najzvestejšega v mojem srcu; in to je ostalo. Kletev odnese veter, solza se posuši na trepalnicah; zlahka beseda, izgovorjena šepetaje, ostane večno. Grem po ulici, pa se mi zazdi, da me je poklical, povabil iz temne veže prijateljski glas. »Kaj si že čisto pozabil name? Stopi na prag, pozdravi z besedo vsaj!« Kos življenja je shranjen tam, bo shranjen za vekoma; kdorkoli bo tam spal, se bo vzdramil ponoči ter bo slišal besede, ki jih bo razumelo njegovo srce.

Tebi, moja dunajska izba, med vsemi najlepši pozdravi! Vsaka rdeča roža na stenah, na stropu je kakor vroča misel, nikoli in nikomur povedana. Že so bile oči na stečaj odprte, zamaknjene so gledale v strahoto, ki li pravilo človeško življenje; že je bilo srce omadeževano in ranjeno, je pilo iz keliha, ki pravi, da je posoda ljubezni; že je bila duša okusila bolestno slast ponosa, opojni greh častihlenosti, grenkobo razočaranja. Za fantom; do se lovile sanje, same fantom; do zvezd preko njih so letele misli na slabotnih perutih; in so padale utrujene v potrtost in obup. Kdo je ta-

krat štel moje korake, kdo je videl moje skrčene pesti, moje solze? Kdo je gledal moj od bolečine in srda spačeni obraz, kdo poslušal sladke in strašne, pobožno prosoče in bogokletne besede, kakor jih srce govori le takrat, kadar občuti, da je zaklenjeno samo vase? In kdo je bil priča najvišji radosti in najčistejši ljubezni, vseobsežni, toliki, da bi jo bilo pred svetom sram? — Še enkrat bi te rad videl, ti luha prijateljica moja, z enim samim pogledom bi te še rad pobožal! Kadar se spomnim nate, vem, da jasnejše zasijejo tvoje stene, da se narahlo zganajo rdeče rože. Miza, kjer sem pisal, še diši po čaju in po cigaretah; kdo sedi za mo vzdigne glavo, poslušaj, zastrmi zamišljen v najtišje globočine svoje duše. »Tukaj je živel človek!« In brat neznanec pozdravi tiho brata neznanca...

Moje izbe niso bili domovi, postaje so bile. Dom je popotniku samo eden. Nani mislim zdaj, ko se truden in do kraja udan poslavljam od poslednje postaje. Srce občuti na svojem nezmotljivem dnu, da je poslednja. Pozno je pod noč, težko, da bi bile duri še kje odprte. Veselo pozdravljena, hvaležno blagoslovljena zadnja prijateljica! Dolgo in težko bom spal, hudo bom sanjal; toda spal bom doma.

Pripravite se na volitve

„Visoška kronika“ v Škofji Loki

Dramatska sekcija SKUD-a »Tone Sifrer« v Škofji Loki je otvorila gledališko sezono 1949/50. z uprizoritvijo dramatisacije dr. Iv. Tavčarjevega romana »Visoške kronike«. Inicijativo za uprizoritev dela je dalo Muzejsko društvo v Škofji Loki, ki je hotelo na ta način čim dostojneje proslaviti 10-letnico ustanovitve Škofjeloškega muzeja.

Dramatisacija »Visoške kronike«, ki jo je po prvotni obdelavi Marije Vere precej predelal režiser tov. Polenc. P., predstavlja niz slik iz življenja škofjeloškega okolja v drugi polovici 17. stoletja in je verjen zgodovinski dokument življenja ljudi najrazličnejših značajev obloženih s težavami, praznovanjem, bolečim spoštovanjem naredb oblasti in časti željne fevdalne cerkvene in posvetne gosposke, gospodarskemu in nacionalnemu zatiranju, pa slika krepkega odpora zdravega domačega človeka proti vsemu bremenu pomislekov družabnega in verskega izvora in proti vsakršnemu pritisku obeh gosposk. Zaradi tega, pa še sto drugih značilnih malenkosti dobe in kraja, ima delo prav za loški okoliš z dolinama veliko vrednost.

Prizadevanje za uprizoritev so zahtevale od vseh udeležencev veliko dobre volje in truda. Po najrazličnejših virih in s pomočjo organov ljudske oblasti je bil večinoma samoiniciativno nabavljen ves material za izdelavo nove, času dogajanja igre odgovarjajoče, odrske opreme. Slikar Ott je izdelal tri velike propekte, tri garniture kulis za sobe, kulise starih mestnih hiš, portala v Visokega itd., tov. Kankelj pa za okvirno sceno grbe Vojvodine Kranjske, brižinskih škofov in mesta Škofje Loke in kulise z emblemi dobe. Pri tehničnih delih so se z udarniškim delom izkazali predvsem hišnik Doma tov. Bernard, odrski mojster tov. Žakelj, mizarji sindikalne podružnice mešane stroke, Mestno krojaštvo in Tovarna klobukov.

Skrb ljudske oblasti za otroke delavcev in nameščencev

Zvezna vlada je izdala uredbo o gnotni podpori za otroke delavcev in nameščencev, v izboljšanju prehrane, v obliki podpore za novorojenčkovo opremo ter v stalni dokladi za otroke in enkratne denarne podpore družinam, ki imajo več otrok.

Podpora za novorojenčkovo opremo znaša 2000 din. Vsaka žena delavka ali žena delavca pa bo med vsem porodniškim dopustom in še tri mesece po tem prejela doklado po 600 din mesečno. Razen tega bo dobila poleg splošne zagotovljene preskrbe še dodatno preskrbo v živilih, ki so potrebna za pravilno prehrano in nego otroka.

Velik problem je bila pritegnitev številnih igralcev, ki jih igra zahteva. Tu je stala dramatska sekcija pred dejstvom sprovedi parole o množičnosti kulturnega udejstvovanja na konkretnem primeru v življenje. Po vsestranski agitaciji je dobil režiser na razpolago 88 igralcev, mladincev in odraslih iz mesta in okoliških vasi, iz tovarn, ustanov in podjetij in je z njimi pozasedel vse vloge, ostalo pa mu je še precejšnje število statistov. Na predstavah je vsa ta množica igralcev-amaterjev v polni meri zadostila zahtevam dramske igre, vsi prizori, množični in solistični, so bili več ali manj uspešno izvedeni. Nosilci glavnega dogajanja tovariši Burdych (Polikarp), Planina (Lukež), Goličič (Izidor), Primožič (Jurij), Groharjeva (Passaverica), Hafnerjeva (Agata) so dali povsem odgovarjajoče like trdnega, okrutnega gospodarja, zvestega hlapca, cagovega in odločnega, pogumnega sina, stare prekupčevalke in mladega poštenega dekleta, pa tudi ostale večje in manjše vloge so odgovorjale. Vzemimo samo originalnega, dobrodušnega ječarja Mihoča (Trdina) ali pa grajskega pisarja (Bogataj), glavarja (Savnik), barona (Bovec), Margareto (Carmanovo), Marksa (Košenina) in tako dalje... Dobro so bili naštudirani tudi narodni plesi, ki so jih izvajali člani folklorne sekcije kot so ugajali tudi vložki narodnih pesmi.

Sodelovali so 104 sodelavci, in sicer režiser, 45 igralcev, 44 statistov in 14 tehničnega osebja. Do premiere so žrtvovali 2700 ur, na predstavah pa še nadaljnjih 6800 ur, torej skupno okoli 9500 ur prostovoljnega dela na kulturno-prosvetnem torišču. Planiranih je bilo 12 predstav, katerim sta morali biti dodani še nadaljnji dve, tako da bo na 14 predstavah videlo »Visoško kroniko« okoli 4200 ljudi, kar je rezultat velikega zanimanja, ki vlada že ves čas priprav med bližnjimi in daljnimi okoličani. -BrB-

Uredba končno določa, da dobi vsak delavec in uslužbenec, ki ima dva ali več otrok ob rojstvu naslednjega otroka še enkratno denarno podporo. Če ima živa dva otroka, ob rojstvu tretjega otroka 3000 din, če ima žive tri otroke za četrtega novorojenčka 4000 din, petega 5000 din, šestega 6000 din itd.

Za prejetje te podpore se računajo v celotno število tudi adaptirani otroci, za takšnega pa se šteje samo otrok delavca, uslužbenca in nameščenca. Kakor vidimo je tudi ta najnovejša uredba dokaz kako veliko skrb polaga najvišja ljudska oblast našim najmlajšim in s tem našim delovnim materam.

Predvojaška vzgoja v nastavnem centru Kranj-mesto...

Po kratkih počitnicah se je v nastavnem centru Kranj-mesto zopet pričela izvajati predvojaška vzgoja po določenem programu. Že takoj ob začetku se je moglo opaziti, da so mladinci že nekoliko bolj razumeli potrebo predvojaške vzgoje. Postala jim je bolj domača in zdi se jim skoraj nuja, če se hočejo primerno pripraviti za vstop v vrste JA in se usposobiti za obrambo svoje domovine proti kateremukoli sovražniku. Ne moremo pa trditi, da so mladinci v času počitnic pozabili na predvojaško vzgojo. Tovariš Justin Alojz iz Kokrice je doma izdelal ob svojem prostem času in s prostovoljnimi delom 20 pušk, ki bodo uspešno mogle služiti svojemu namenu v teku izvajanja nastave v centru.

Mnogo truda vlagata pri izvajanju nastave v centru komandirja voda tovariša Oblak Franc in Zibelnik Vinko. Izvajanje nastave poteka v redu, so pa mnoge objektivne težave. Tako n. pr. se večja število neopravičenih izostankov s strani mladincev-obveznikov, ki so istočasno dolžni posečati strokovni pouk v obrtnih šolah. Verjetno se bo tudi ta zapreka v kratkem času odstranila s tem, da bodo ti mladinci tudi predvojaško

vzgojo obiskovali v svojih strokovnih šolah.

Okrajno vodstvo predvojaške vzgoje je razpisalo na čast dnevu JA 22. decembra tekmovanje vsem nastavnim centrom. Tudi ta center je sprejel tekmovanje in mladinci se tega tudi zavedajo, vendar bi pa mogli biti doseženi še večji uspehi, ako v centru ne bi bilo takšnih, kot je Bradaška Albin, ki je že doslej izostal štirikrat neopravičeno. Velika večina požrtvovalnih in discipliniranih mladincev v tem centru pa je garancija, da bo kranjski center imel pomembno vlogo pri tekmovanju v čast dneva JA.

Pri zadnji rekrutaciji vojnih obveznikov je iz tega centra odšlo v JA na odsluženje svojega roka 30 mladincev, ki so ob odhodu pokazali veliko discipliniranost, katere podlaga je bila pravilna vojaška in politična predvzgoja. Brez dvoma bo tem mladincem zelo koristilo vojno znanje, katero so dobili v času predvojaške vzgoje. Kmalu se bodo usposobili za trdne branitelje svoje domovine, ki bodo vedno znali uporabiti s krvjo priborjeno orožje proti vsakemu sovražniku, ki bi skušal uničiti velike pridobitve NOB-e.

Pionirski odredi so tekmovali

Že v mesecu oktobru je pionirski odred »Grintovec« napovedal tekmovanje vsem pionirskim odredom v našem okraju v počastitev 29. novembra. V napovedi tekmovanja je bilo: kateri odred bo imel prej izvedene volitve v pionirske štabe, najboljši plačeval članarino, postavil največ krožkov, organiziral največ izletov, imel dobro dopisniško mrežo za pionirski list, povečal borbo proti mysticizmu in se najbolje pripravil za »Zbor domovine«. Vsi pionirski odredi so se odzvali temu tekmovanju, nekateri pa so še dodali nove točke in s tem dopolnili tekmovanje. Odred »Grintovec« je v glavnem izpolnil vse točke in razen tega napravil 764 ur prostovoljnega dela. Prav tako je odred pri Sv. Ani dosegel večino točk v tekmovanju, znižal obisk verouka na 45%, poleg tega pa je še nabral 590 kg železa, 20 kg papirja, 10 kg krp in 30 kom pločevine. Odred v Predosliah je ustanovil pevski zbor in napravil 90 ur prostovoljnega dela. Pionirski odred v Predvorju je pripravil dve enodejanki in ureja tudi lutkovno gledališče, medtem ko je pionirski odred v Zireh vključil v harmonikaški zbor SKUD-a še 3 pionirje. Dobro so se odrezali tudi odredi v Trzihu, ki so nastopili s kulturnim programom v Tednu rdečega križa, ko so med drugim uprizorili enodejanko »Martin Krpan«.

Pionirski odred I. gimnazije v Kranju pa je med drugim izpolnil norme za fizikalni znak in pripravlja igro za novoletno jelko »Mucin dom«. Ostali odredi so bili prav tako vestni v tem tekmovanju, tako odredi v Dupljah, Podlonku, Smedniku ter odredi »Frana Erjavca«, »Ručigaja« in »Franca Prešerna« v Kranju.

Drobna kulturna kronika

ZVOČNIK V KRANJSKI GIMNAZIJI

Po prizadevanju ravnatelja kranjske gimnazije tov. Mohorja, in s pomočjo Radio Ljubljana je montiran v gimnaziji po razredih 20 zvočnikov, v konferenčni sobi pa eden. Petcevni aparat je znamke Orion, 20 vatni ojačevalec je Filipsov. Mikrofon dobro deluje. Montirati sta ga pomagala inž. Vidmar in Kodek, stikalne plošče so delo prof. Adlešiča. Višješolski člani LMS so opravili vsa pomožna dela.

Z ozvočenjem je gimnazija dobila možnost novega poleta, da bo, povezana po radiu, pravilno usmerjala mladino k spoznavanju graditve socializma doma in pohodu napredne misli po svetu.

P.

NAROD NAŠ DOKAZE HRANI!

Varstvo spomenikov iz časov narednoosvobodilne borbe

Medtem smo si ostali ogledali notranjost, ki je dobro ohranjena: na sredi veliko ognjišče, v ozadju pogradi iz brun, nad temi pa zopet pogradi. Na obeh straneh ognjišča tik strehe spet po en pograd iz brun, ki pa že nista več v celoti ohranjena. Hišica meri po dolžini slabih šest metrov, po širini pa pet in pol. Prej io je obdajal gosto zaraščen les. Zaradi premikajočega se sveta je ta les popolnoma posekan precej daleč naokoli. Gozd je bil tu dober varuh objekta, zlasti pred snežnimi zameti in vetrovi. Sedaj pa je izpostavljen vsem tem škodljivim vplivom. Nevarnost je, da ta, še najbolj ohranjeni partizanski spomenik, kaj kmalu propade. Zato ga bo treba zavarovati s posebno leseno konstrukcijo, ki bi ga varovala pred pritiskom snežne plasti in vetrov. To delo bi najlaže organizirala Zveza borcev na Jezerskem. Lesa je tamkaj dosti. Tramična konstrukcija naj bi bila pokrita s škodlami.

Letos je določena restavracija tehnike na Martinjvrhu, ki je radi svojega pomena in lahke dostopnosti določena kot prva, ki je potrebna rešitve. Za ohranitev spomenika bodo gojenci predvojaške vzgoje, ki jih vodi martinjvrški šolski upravitelj, darovali znatno mero prostovoljnih ur. Zveza borcev pa bo organizirala udeležbo po dva do štiri svojih čla-

nov pri prostovoljnem delu. Zavod za spominsko varstvo je za izvedbo raznih strokovnjaških del preskrbel finančna sredstva. Rekonstrukcijska dela so se že pričela, saj so si vsi zadali nalogo, da mora biti stvar opravljena še to lešen.

(Nadaljevanje sledi)

Ostanki Pokrajinske bolnišnice »C« na hribu Razsek nad Zalim logom pod Žbontarjem

Zasilni izhod tehnike Gorenj. odreda pod šolo na Martinjvrhu

Iz naših krajev

Kokrica

Pred kratkim so na Kokrici ustanovili KUD. Dramski odsek društva, ki je že prej z uspehom deloval v tej vasi ima v letošnjem programu, da uprizori lepo število domačih del. Že to soboto nastopilo z dobro naštudirano Klinerjevo dramo »Plavž«, ki jo bodo ponavljali tudi v nedeljo, vse na odru svojega združnega doma. Ustanovitev KUD-a bo vsekakor v korist močni razgibanosti vasi na kulturnem torišču.

Preddvor

Dan republike smo v Preddvoru svečano proslavili. Že v nedeljo je bila proslava za pionirje in obenem sprejem pomladka v ZP.

Na predvečer so na Zaplati in Malem Grintavcu zagoreli kresovi, na javni proslavi pa je prisostvovalo toliko ljudi, da že dolgo ne pomnimo takega obiska. Po uvodnem govoru predsednika novoustanovljenega KUD-a so izvajali program moški pevski zbor in pionirji iz mladinskega doma BH. Vmes so bile podane deklaracije članov LMS iz Studentskega okrevališča.

Na dan republike so v dopoldanskih urah proglasili udarnike v gozdnem gospodarstvu. Obenem so bosanski pionirji nastopili z deklamacijami in petjem.

Popis stanovanj in zgradb

Popisne pole smo razdelili po terenu. Ker je morda kdo pomotoma izpadel in ni prejel obrazcev, pozivljamo vse lastnike zgradb, stanovanj in poslovnih prostorov, oziroma nalemnike, da se v takem primeru zglase na stanovanjskem uradu na MLO ali v kvartnih pisarnah (telefon 179), kjer bodo dobili popisne obrazce.

Obenem javno pozivamo vse strokovno izobrazeno in vse administrativno osebe mesta Kranja, da pomaga vsak v svoji okolici s strokovnimi nasveti pri izpolnjevanju obrazcev in risanju skic. Kdor bo pomagal, naj mu oni, ki jim bo pomagal, potrdijo čas, ki ga je porabil za delo. S tem potrdilom naj se zgleda pri svoji frontni organizaciji, ki mu bo potrdila resničnost opravljenega dela ter naj to potrdilo predloži mestni popisni komisiji. Delo pri popisu se šteje za prostovoljno delo in bo štab delovnih brigad izdal potrdilo za opravljeno delo.

Popisovalec bo pri prevzemu prekontroliral resničnost podatkov ter ima zato pravico vstopa v vse stanovanjske prostore. Po vsem teritoriju bo tudi kontrola popisa in se bo 10% stanovanj vpovsich popisalo, da se ugotovi točnost popisa. Na to posebej opozarjamo, da ne bo prišlo pozneje do neprijetnih posledic.

Popisovalci ne morejo sami izpolniti obrazcev za svoj okoliš, ker je izpolnjevanje obrazcev zamudno. Zato naj

11. oktobra zvečer smo nastopili v polno zasedeni dvorani Narodnega gledališča v Sibeniku. Dvorana je velika in je zgrajena v amfiteaterskem slogu, kjer so lože in balkoni v polkrogu v treh nadstropjih. Prvi je nastopil moški pevski zbor SKUD-a »France Prešeren« iz Kranja. Za uvod je zapel tri pesmi: Logarjevo Pesem o petletki, Simonitiijevo Puntarsko in Gotovčevo Slavo. Lepo je bilo čuti in gledati ta skladen zbor, ki je pod spretnim in temperamentnim vodstvom Petra Liparja odlično zapel in prestal to prvo preizkušnjo. Navdušeno aplavdiranje bi bilo znak moje pravilne sodbe, če ne bi poleg mene sedel strogi kritik, domačin, ki je pripomnil: »Tenorji so preveč šibko zastopani, kako bi rekel, naravnost preveč nežni.« In res je tako. Prešernov zbor je dober, le tenorjev ima premalo. Menda so se tega zavedali tudi sami Prešernovci, kajti vsi so na odru dali od sebe vse, da bi prikriji to pomanjkljivost. »Kolaši« imajo, kot smo prejšnji večer ugotovili na družabnem večeru, v tem velikem prednost, odlične prve tenorje.

Zdaj so na oder stopili še ostali dve skupini: godba SKUD-a »Lolze Hohkraut« iz Trbovelj in folklorna skupina

V Kranju le zasedal pred kratkim mestni urbanistični svet, ki mu je pristojoval načelnik instituta za urbanizem ministrstva za gradnje LRS tovariš Šorli M. Letos je zgrajen za delavce »Iskre« del modernega naselja na Planini. V prihodnjem letu se bo v Kranju zgradila nova kino-dvorana, v kateri bo prostora za tisoč ljudi, nova električna pekarna, fizikturni dom in stadion, vodovod na Planini in v Stražišču, nova gimnazija in sedemletna šola v Stražišču, razna poslopja za komunalna gospodarska podjetja ter še mnogo drugih gradenj. Vse to bo v znatni meri dvignilo življenjski standard našega delovnega ljudstva.

V tednu denarnega varčevanja so pokazali lep uspeh v tovarni »Tiskanini«. Pridobili so 100 novih članov za svojo hranilno blagajno pri podjetju.

Nesreča pri prehodu čez savski most se je pripetila v nedeljo učiteljici B. Igljč, ko je pri prečkanju ceste pripeljal motociklist in jo povozil. Prepeljali so jo v bolnišnico.

Hotel Pošta v Trziču. Trgovska inspekcija, ki je pregledala higijenske naprave v tem hotelu, je našla skrajno nesnago in nered. V hladilnici je bilo

vsakdo sam točno izpolni odgovore na ona vprašanja, ki so jasna. Treba je prebrati razlago vsakega vprašanja, ki je na obrazcu. Le ona vprašanja, na katera ne ve odgovora, naj pusti odprta, da jih bo izpolnil skupno s popisovalcem. Obenem naj pripravni na poseben list papirja skico stanovanja, kjer naj bodo začrtani prostori, mere, lega, okna, vrata, itd. Vsakdo lahko dobi v svoji okolici nekoga, ki je strokovno sposoben pravilno izpolniti popisne obrazce. To je dolžnost vsakega lastnika in nalemnika v Kranju.

Popis je težak in bo uspel le, ako zastavimo vse svoje sile. Zato pričakujemo, da ta naš javni poziv ne bo ostal brez odziva in bomo popis do 10. decembra uspešno zaključili.

Komisija za popis stanovanj in zgradb v Kranju.

Planiranje naročnine

Vse, ki žele ostati stalni naročniki glasila »Gorenjski glas« tudi v letu 1950., prosimo, da se takol prilavijo ter istočasno plačajo 25 din za naročnino prvega četrtletja, na naš čekovni račun št. 611-90200-7. Vsem ostalim bomo po Novem letu list ustavili.

Vse množične organizacije, ljudske knjižnice, gostinske obrate itd., ki žele postati naročniki, prosimo, da se takol prijavijo, da jih planiramo med naročnike. Isto velja tudi za posameznike.

NAŠA PESEM JE PESEM DELA pesem bratstva in enotnosti

Vtisi s turneje pevskega zbora SKUD-a »France Prešeren« po bratski republiki Hrvaški

SKUD-a »Prežihov Voranc« iz Guštanja, nato predstavniki vseh tamkajšnjih množičnih organizacij. Nastopil je svečan trenutek, ko se je vse to zložilo v eno celoto. Toplo nas je pozdravila v imenu mestnega sindikalnega sveta tovarišica Grubišič Lidinka, ki je med drugim poudarila, da taka gostovanja, ki si jih Sibenik iz srca želi, nudijo našemu delavstvu veliko pomoč pri spoznavanju bratskih narodov. Zelela je, da bi še prišli mednje in dokazali vsemu svetu, da nihče ne more razbiti bratstva in enotnosti naših narodov.

Tem iskrenim besedam je naš predstavnik tovariš Košir mogel samo pritruditi in se toplo zahvaliti za tak bratski sprejem. Poudaril je, da stremi kulturno umetniško delo naših SKUD-ov h krepitvi bratstva in enotnosti. Z izmenjavo misli in izkušni ter našo pesmijo in umetnostjo utiramo pot k napredku, kar je bilo edino možno ustvariti pod mod-

sveže meso poleg firneža in smrdljivih kosti, v restavraciji sami pa pod točilno mizo kup smeti. Ko so upravnik tov. Koširja organi trgovske inspekcije opozorili na ta nehygienski red, je le-ta bil toliko nesramen, da se jim je celo smejal. Menda bi bilo že enkrat čas, da odgovorni vzamemo v pretres delo takih neodgovornih činiteljev.

V mesecu oktobru in novembru t. l. je umrlo v Kranju 18 oseb. Rojenih je bilo 36, porok pa 77.

SEZNAM POROK

3. decembra 1949. Zagožen Edo — Zlate Angela in Aldžič Salih — Kovač Ljudmila. Ob tej priliki so darovali za soc. fond din 800.—

SPOMINSKI DNEVI

V decembru 1941 — Hudi boji gorenjskih partizanov v Poljanski dolini; padlo je 60 Nemcev, 70 je bilo ranjenih, 2 avtobusa razbita.

11. decembra 1918 — Umrli Ivan Cankar DEŽUR. SLUŽ. SOC. ZAVAROVANJA
11. decembra ima dežurno službo dr. Bežek Josip, tel. šte. 353

DEŽURNA LEKARNA

11. decembra ima službo Mrh. Rauch Metod, Titov trg

DEŽURNA TRAFIKA

11. decembra ima službo Cegnar Anica, Koroška cesta

LJUDSKA KNJIŽNICA OSS V KRANJU
posluje redno vsak ponedeljek, sredo in petek od 15. do 20. ure v novih prostorih na Titovem trgu

KINO »STORŽIČ« KRANJ

9. do 15. decembra: »Kako zelena je bila moja dolina«, ameriški film. Redne predstave vsak dan ob 18. in 20. uri. V nedeljah ob 10. uri dopoldne matinea.

KINO »SVOBODA« STRAŽIŠČE

9. do 12. decembra »Mister Šmit«, ameriški film

KINO ŠKOFJA LOKA

8. do 11. decembra »Bežno srečanje«, angleški film

KINO TRŽIČ

14. in 15. decembra »Sodišče časti«, sovjetski film

Mali oglasi

Slamorenzicu na ročni ali motorni pogon zamenjam za žensko kolo. Naslov v upravi lista.

Le krepko razvijanje samoupravnosti ljudstva na vseh stopnjah oblasti in vsem upravnem aparatu lahko uniči pojave odzivanja aparata od ljudstva in nevarnost birokratiziranja in zagotovi pravi len razvoj socialistični demokraciji.

Kratke fiskulturne vesti

Nov športni klub »Železničar« v Kranju. V četrtek 23. pr. m. je bil ustanovni občni zbor SK Železničarja v Kranju, katerega se je udeležilo lepo število športnikov. V klub se je vključilo članstvo nogometne sekcije FD Stražišče ter teniška, rokometna in namizno-teniška sekcija FD Udarnik iz Kranja.

Hitrostne moto-dirke. V počastitev Dneva republike je na sam praznik priredil kranjski moto-klub hitrostne dirke na progi Naklo—Kranj. Prvo mesto si je priboril Suša Slavko, ki je privozil v času 4.94 min, kar pomeni, da je vozil s hitrostjo okroglo 110 km na uro.

Novo podružnico Slovenskega planinskega društva so ustanovili v petek 2. t. m. v tovarni »Iskra«. Cilj novega društva je, množično zajeti delavce tovarne v planinski šport, za kar so sklenili, da bodo zgradili svoj bivak v naših alpah.

Hitropotezni šahovski turnir v počastitev dneva republike. Kranjski šahovski klub je priredil na dan republike hitropotezni šahovski turnir, ki se ga je udeležilo lepo število igralcev in publike. V finale se je plasiralo osem igralcev, ki so se borili za naslov prvaka. Najuspešnejši je bil naš nadarjeni igralec tov. prof. Kuster. Sledijo tov.: Pogačnik, Beden, Kos, Pirc, Mihajlovič itd. 12. t. m. pa se bo začel turnir za igralce brez kategorije in za igralce IV. kategorije v klubskih prostorih hotela »Evropa«.

SK Korotan : SK Klavivar 0 : 2. Na dan republike je bil SK Korotan na enodnevem gostovanju v Celju, kjer je v lepi in zanimivi priateljski tekmi podlegel domačemu moštvu z rezultatom 2 : 0.

RAZPIS SPREJEMNEGA NASTOPA ZA IZBOR IGRALCEV »PREŠERNOVEGA GLEDALIŠČA« V KRANJU

Vabimo igralce k sodelovanju v poklicnem »Prešernovem gledališču« v Kranju. Prijave naj vsebujejo osebne podatke, šolsko in strokovno izobrazbo, kral in način dosedanjega gledališkega delovanja, sedanjo zaposlitev in naslov bivališča.

Prilave sprejemamo do 30. decembra. Na avdicije bodo prilavljenci pismeno pozvani v prvi polovici januarja. Za avdicijo naj kandidati prilavilo odlomek drame ali komedije in recitacijo. Tekst morajo gladko obvladati.

Istočasno razpisujemo mesto režiserja s primerno gledališko izobrazbo in prakso. V prijavi naj bo navedena izobrazba, dosedanje delo in denarni zahtevki.

Prilave sprejema Okrajni ljudski odbor, poverništvo za prosveto in kulturo v Kranju.

ponovno navdušile publiko. Tako folklorna skupina kot pevci so morali na splošno zahtevo ponavljati nekatere svoje točke.

Na poslovnem večeru je bilo izrečenih še mnogo iskrenih zdravic, mnogo želja za skorajšnje svidenje.

Tudi mnogo bratskih poznanstev je bilo sklenjenih v tem kratkem času in domačini se kar niso mogli ločiti od nas. V vsem so tekmovali, kako bi nam čim bolj ugodili in ustregli. Še po polnoč, ko smo odhajali na kolodvor, so šli z nami v sprejemo mnogoštevilni člani »Kola«, da nam pri slovesu še enkrat krepko stisnejo roko.

»Zdravo Crnogača Kreše, ti duša«
»Kola«, ti stari proleter, zdaj sveži krepki borec socializma!«
»Zdravo... zdravo!...«

Res težko je bilo slovo od mesta Sibenika, saj se nam je tu odprlo bratsko srce našega delovnega človeka na jugu na stečaj in smo vsi odnesli odtod močan vtis, da so naše gostovanje, naša pesem bratstva in enotnosti doživeli popoln uspeh.

Odšli smo. Vlak nas je odpeljal proti Splitu.

(Nadaljevanje prihodnj.)